

ADINGABE ETA HELDU ZAURGARRIAK BABESTEKO EREDUZKO KODEA

1.- SARRERA

Madriilen egoitza duen «Santiago el Mayor» Salestar Inspektoria (Inspektoria, hemendik aurrera) nortasun juridikoa duen entitate bat da, Salesko San Frantziskoren Elkarreak edo «On Boskoren Salestarrek» kanonikoki sortua, gazteen aldeko eginkizun hezigarri-pastorala gauzatzen duena Espainiako lurralde jakin batean. Hainbat giro eta zerbitzu (ikastetxeak, gazte-elkarreak, parrokiak, gizarte-plataformak, kirolak, kultura eta jolas jarduerak...) dituzten salestar komunitateek animatutako hezkuntza-erakundeak (Etxeak, hemendik aurrera) biltzen ditu.

Eginkizun edo zeregin horren hartzaileetako asko haur edo nerabe adingabeak dira, bai eta heldu zaurgarriak ere. Adingabetzat 18 urte baino gutxiago dituzten pertsonak hartzen ditugu; egoera zaurgarrian dauden heldutzat, berriz, gutxienez 18 urte dituzten pertsonak, betiere desgaitasun- eta gaixotasun-arrazoiengatik edo testuinguruagatik beren burua gerta daitezkeen kalteetatik edo esplotazio-egoeretatik babesteko gai ez badira.

Salestar Hezkuntza estiloa On Boskoren Prebentzio Sistemari oinarritzen da. Sistema hori honako elementu hauetan oinarrituta daga: maitasuna, indar askatzaile gisa; arrazoia, hezkuntza- proposamenen arrazoizotasunaren bidez gauzatua; eta erlijioa, Jainko zentzu-emaileaganako fedea euskarri duela. Inspektoriako Etxe guztietako hezitzaileei -salestarrak nahiz seglarrak izan- sistema hori garatzea ezartzen zaie helburutzat, haien eskuetan jartzen diren haur eta gazteen sustapen integrala lortzeko.

Prebentzio espiritu horretatik abiatuta eskaintzen dugu Ereduzko kode hau, «Santiago el Mayor» Salestar Inspektoriako hezkuntza-pastoraleko presentzietan hezitzaile guztiek eta adingabe eta heldu zaurgarriekin harremanetan dauden pertsona guztiek hauei espazio segurua, tratu duina eta hazkunde pertsonal integralerako giro positiboa bermatzeko konpromisoa har dezaten.

2.- PRINTZIPIO ETA ARAUAK

2.1.- Ereduzko Kode honen eragin-esparrua Inspektoria bera da, bai eta haren helburuak lortzen laguntzen duten eta, zuzenean edo zeharka, Adingabeekin eta Heldu Zaurgarriekin egiten diren jardueretan parte hartzen duten pertsona guztiak ere. Derrigorrezkoa eta loteslea da Kodea horientzat guztientzat; gainera, betetzea eska dakieke, eta ez-betetzeak zigortu egin daitezke, dagozkion diziiplina-neurriak hartuz.

2.2.- Inspektoriako jarduera ororen erdigunea hezkuntza-misioaren hartzaile gazteak, haien zoriontasun pertsonala eta heldutasun integrala dira. Salestar Etxeak leku segurua izan nahi du Adingabe eta Heldu Zaurgarrientzat; eraso edo arrisku ororen aurka babestua eta defendatua sentitzeko leku bat, haien duintasuna, intimitatea eta eskubideak errespetatzen dituena.

Horren ondorioz, Inspektoriak bere egiten du «Zero Tolerantzia» aplikatzeko konpromisoa Adingabe eta Heldu Zaurgarriek jasan ditzaketen tratu txar edo sexu-abusuen aurrean, eta lehena izango da jokabide horiei, gertatu orduko, aurre egiten, bai eta jokabideok agintari eskudunen aurrean salatzen ere.

2.3.- Berariazko jokabide hauek sustatu behar dira Adingabe eta Heldu Zaurgarriekiko harremanetan:

a.- Haiek errespetuz eta duintasunez tratatzea eta diskriminaziorik gabeko giroa sortzea, edozein dela ere haien arraza, kolorea, nazionalitatea, gizarte-jatorria, adina, sexu-joera, ideologia, erlijioa edo bestelako egoera pertsonal, fisiko edo sozialak.

b.- Tratu txarrik, abusurik edo jazarpenik ez gertatzeko zaintza egitea, nornahi dela ere jokabide horiek eragiten dituen pertsona.

c.- Adingabe eta Heldu Zaurgarriekiko tratu egokia sustatzea; haietzako erreferente positiboak izanez, haien parte-hartzea bultzatuz, eta haien espazio pertsonala eta intimitaterako eskubidea ez ezik, haien datuen pribatutasuna eta identitatea ere errespetatuz, atxikimendu- harreman seguru, egonkor eta positiboak indartuz; horrez gain, bizimodu-ohitura osasungarriak sustatuz, hala alderdi fisikoa nola psikologikoari eta emozionalari dagokionez; dinamika lehiakorak saihestuz eta lankidetzako dinamika sustatuz, gatazkak modu baketsuan konpontzea eta pertsonen arteko komunikazioa bultzatuz.

2.4.- Adingabe eta Heldu Zaurgarriekiko harremanetan, debekatuta daude tratu txar eta botere-abusutzat har daitezkeen honako berariazko jokabide hauek:

a.- Irain eta hitz desegoki edo oldarkorrak erabiltzea haien aurrean, bai eta edozein ezaugarriengatik desberdinak diren pertsonen aurkako gorrotoa bultzatzea eta pertsona desberdin horiek laidoztatzea ekar dezaketen jokabideak, jarrerak edo komentarioak ere.

b.- Jokaera bortitzak, aurkakoak edo mehatxatzaileak erakustea -hitzezkoak nahiz fisikoak-, hala goranzkoak nola beheranzkoak (heldua-adingabea / adingabea-heldua), baita botere fisikoaren, psikikoaren edo emozionalaren desorekan oinarritutako dinamikak ere.

c.- Substantziak (alkohola, tabakoa , drogak...) kontsumitzen uztea eta haien kontsumoa sustatzea edo bultzatzea , eta min nahiz kalte egiten dieten edo egin diezaieketen zuzeneko edukiak edo multimediakoak haien eskura jartzea edo eduki horien eraginpean jartzea.

2.5.- Adingabeekiko eta Heldu Zaurgarriekiko harremanetan, balizko sexu-abusuen prebentzio neurri gisa, honako jokabide hauek saihestu behar dira:

a.- Bakarrik egotea Adingabe edo Heldu Zaurgarri batekin espazio itxietan, kanpoko ikusgarritasunik gabe edo taldetik bereizita, banakako lana behar izaten duten programetako zereginak garatzen dituztenen berezko baimena dutenak; salbu hau aurretik adieraziz berariaz dagokion konpromiso-dokumentuan. Ez da inoiz irakasle edo pertsonal ez-irakaslearen ibilgailu partikularrik erabiliko Adingabeen joan etorrietarako.

b.- Beharrezkoa ez denean, Adingabe eta Heldu Zaurgarriekin egotea nolabaiteko intimitate- maila eskatzen duten jardueretan (esate baterako, aldagelak, komunak, dutxak, etxetik kanpo egindako gauetan ...). Egoeraren larritasunak hala eskatzen duenean (adibidez, sendaketa edo urgentziazko arreta medikoak), osasun zerbitzuek edota 112ak adierazitako artapena emango da, legezko ordezkari eta arduradunei informazio emanez.

c.- Datuen Babeserako Lege Organikoak xedatua urratzea, Etxeetako jardueren grabazioak edo argazkiak gailu partikularretan eta dagokion baimenik gabe egiteari dagokionez, etxean bertan zein etxetik kanpo, baldin eta argazki edo grabazio horietan

Adingabe edo Heldu Zaurgarriak agertzen badira, eta are gutxiago irudi edo grabazio horiek gordetzea eta sare sozialetan argitaratzea, edota hirugarrenei uztea.

2.6.- Adingabe eta Heldu Zaurgarriekiko harremanetan, debekatuta daude sexu-abusu gisa hartu daitezkeen ondorengo jokabide zehatz hauek:

a.- Harreman pertsonal eskusibo eta baztertzailleak, hezitzailearen eta hezigaiaren usteko adiskidetasun batean oinarrituta justifikatzen direnean, edota hezigaienganako agintea, mehatxuak edo prebendak baliatzen direnean mota horretako harremanei eusteko.

b.- Ukitu fisiko desagokiak, euren intimitatea inbadituz edota euren gorputzarekiko errespetua faltaz.

c.- Pertsona horien aurrean jokabide erotikoa, exhibizionista edo sexu aldetik probokatzaileria eta lotsaren aurkakoa erakustea.

d.- Haiekiko edozein motatako sexu-harremanak.

e.- Irudi sexualak edo pornografikoak erabiltzea edo erakustea, horretarako asmorik ez dagoenean eta norberaren tresnen bidez gauzatzen direnean barne.

h.- Haiekin Hezkuntza-harremanari berezkoak zaizkion jardueretatik kanpo Ereduzko Kode honen printzipioen edo jokabideen aurkako asmoa duten harreman pertsonalak izatea (esate baterako, telefono-deien, mezu birtualen, sare sozialen eta beste baliabide batzuen bidez)

3.- BETE BEHARREKO NEURRIAK

Honako neurri hauek ezarri dira Ereduzko Kode hau betetzeko:

3.1.- Kode hau hedatzea. Barne-sareetan argitaratuko da, eta behar bezala komunikatuko eta erabiliko da prestakuntza orokorrean. Gardentasun eta sentsibilizazio-printzipioak jarraituz kodearen ulermena eta praktika egokia lortzeko.

3.2.- Langile guztiek Konpromiso-dokumentu bat sinatuko dute, Kode hau ezagutzen dutela, onartzen dutela eta errespetatuko dutela adierazteko; sinatutako dokumentua langilearen espedienteari gehituko zaiolarik. Gainera, hezkuntza-zerbitzua ematen hasi aurretik, Sexu- delitugileen Erregistro Zentralaren ziurtagiri bat aurkeztu beharko dute, delitu horientatik zigorrik jaso ez dutela egiaztatzen duena.

3.3.- Ereduzko Kode hau betetzen dela begiratzea, zaintzea eta kontrolatzea, organo pertsonal eta kolegiatuen bidez; organo horien identitatea eta funtzioak dagokion protokoloan zehaztuko direlarik.

3.4.- Salaketa Kanala, Kode honetako arauen edo legearen aurkako ekintzaren edo irregulartasunen bat egitea berekin ekar dezaketen jokabideak komunikatzeko, edo arau edo lege horien interpretazioari buruz sor daitezkeen zalantzak kontsultatzeko.

3.5.- Salatzeko betebeharra. Inspektoriako pertsona guztiek dute Ereduzko Kode hau (kodeko edozein printzipio edo arau, dagokion protokoloaren arabera) urratzearekin lotutako zernahi susmo oinarriaren, ekintza edo kexa dagokion arduradunari jakinarazteko edo Tokiko Salaketa kanalaren bidez komunikatzeko betebeharra.

3.6.- Jarduketa Protokoloa, argi eta garbi azalduko duena nola jokatu, baldin eta Adingabe eta Heldu Zaurgarriak Babesteko Ereduzko Kode honetako arauak urratu direlako salaketak gertatzen badira.

Kode honetako xedapenak betetzea funtsezko alderdia da Inspektoria honetako giro eta hezkuntza- zerbitzuetako langile eta boluntario guztien kontratu-betebeharretan; horrenbestez, Kodea ez betetzeak dagozkion diziplina-zigorak eragin ditzake; nolana ere, arau-hauste horiek bestelako erantzukizun batzuk ere ekar ditzakete.

